

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V2

NOVEMBER 2024

WES-KAAP

PUNTE: 40

TYD: 1½ uur

Hierdie vraestel bestaan uit 12 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. MOENIE probeer om die hele vraestel te lees nie. Raadpleeg die INHOUDSOPGAWE op die volgende bladsy en merk die vraagnommer oor die teks wat jy hierdie jaar bestudeer het. Lees hierdie vraag aandagtig deur voor jy dit beantwoord.

2. Hierdie vraestel bestaan uit TWEE afdelings:

AFDELING A: Drama (40)

AFDELING A: Kortverhale (40)

3. Beantwoord die vrae in EEN van die afdelings:

AFDELING A: DRAMA

Beantwoord die vrae oor die drama (*Perdekrag*) wat jy bestudeer het.

OF

AFDELING B: KORTVERHALE

Beantwoord die vrae oor AL TWEE kortverhale wat jy bestudeer het.

4. Volg die instruksies aan die begin van elke afdeling noukeurig.
5. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.
6. Laat 'n reël oop na elke antwoord.
7. Voorgestelde tydsindeling:

AFDELING A: 90 minute

OF

AFDELING B: 90 minute

8. Skryf netjies en leesbaar.

INHOUDSOPGAWE

Kies SLEGS die afdeling wat jy bestudeer het. ...

AFDELING A: DRAMA		
Beantwoord slegs die EEN vraag.		
VRAAGNOMMER	PUNTE	BLADSYNOMMER
1. <i>Perdekrag</i>	40	4
OF		
AFDELING B: KORTVERHALE		
Beantwoord AL TWEE kortverhale.		
2. "Twee gesigte"	20	8
EN		
"Om laaste te kan lag"	20	10

AFDELING A: DRAMA**VRAAG 1: PERDEKRAG – Cecilia du Toit**

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS A

WILMA:	En jy brom nie so nie, gehoor! Jy praat behoorlik dat ek en Binki jou kan verstaan. Maak of jy ordentlik is, magtag. Kom, hark hier skoon. <i>(Wilma beduie na iets net binne Kaizer se stal. Lucky kom die stal skoorvoetend binne, maar sodra hy sy rug op Kaizer draai, lui sy selfoon skel. Kaizer deins terug. Lucky spring uit die stal en gryp sy selfoon uit sy agtersak om te antwoord.)</i>	5
LUCKY:	Ek het gesê jy moet dit wegsit. Jy beter nou luister of – <i>(Uitdagend van die skrik.)</i> Of wat? Ek sal praat as ek wil praat. Jy en wie nog gaan my keer? <i>(Hy lig die foon na sy oor om te praat, maar Wilma stap dreigend nader.)</i>	10
WILMA:	Luister jy nou baie mooi vir my, Meneertjie. Die magistraat doen jou prokureur 'n guns, en ek doen weer vir haar 'n guns. Ek hoef jou glad nie hier by my stalle te laat werk nie.	

1.1 "Luister jy nou baie mooi vir my, Meneertjie." (Reël 11)

1.1.1	Wie is hierdie Meneertjie?	(1)
1.1.2	By watter stalle is Meneertjie?	(1)
1.1.3	Waarom is Meneertjie hier?	(1)
1.1.4	Wat het Wilma gedoen nadat Meneertjie later weer op sy selfoon besig was?	(1)

1.2 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die vraagnommer (1.2) en die letter (A–D) neer.

"... Wilma stap **dreigend** nader" in reël 10 sê vir ons dat Wilma ... was.

A	moeg	
B	kwaad	
C	haastig	
D	opgewonde	(1)

1.3 Skryf die volgende sin oor en verander die onderstreepte deel om die stelling WAAR te maak.

Dit was Lucky se werk om die stalle uit te hark en vars water in te sit. (1)

- 1.4 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies. Skryf net die vraagnommers (1.4.1 en 1.4.2) en die antwoord neer.

Wilma was eers geduldig (*patient*) met Lucky, want sy wou hom (1.4.1) (help/straf). Omdat Lucky so (1.4.2) (stout/fluks) was, het Wilma later ongeduldig (*impatient*) met hom geraak.

(2)

- 1.5 Lucky sê sekere goed vir sekere redes.

Kies die rede uit KOLOM B wat by Lucky se woorde in KOLOM A pas. Skryf net die vraagnommers (1.5.1 tot 1.5.4) en die letter (A–E) neer.

KOLOM A		KOLOM B	
1.5.1	"Beentjie. Soos armpie en voetjie en handjie."	A	Lucky is negatief teenoor ryk mense.
1.5.2	"Take it easy, Miesies Cheesy."	B	Lucky hou daarvan om Binki te terg (<i>tease</i>).
1.5.3	"Of mag net die ryk rotte die goed ry?"	C	Lucky kan nie glo Binki se ma het so min tyd vir haar nie.
1.5.4	"O ja. Jou ma is Busy Lizzie."	D	Lucky kan nie verstaan hoekom Binki nie met hom wou praat nie.
		E	Lucky is moeilik met Wilma.

(4 x 1)

(4)

- 1.6 Skryf die volgende gebeure onder mekaar oor in die korrekte VOLGORDE soos wat dit in die drama gebeur.

- Binki het vir Lucky van Dukie vertel.
- Lucky het Tinkerbelle laat weghardloop.
- Lucky het sy nommer op Binki se foon gesit.
- Wilma het dadelik vir Lucky verduidelik watter werkies hy moes doen.

(4)

- 1.7 Waarom was dit reg van die magistraat om vir Lucky 'n tweede kans te gee?

(1)

- 1.8 Waarom was dit verkeerd van Lucky om nie sy selfoon weg te sit toe Wilma gesê het hy moet dit doen nie?

(1)

- 1.9 Waarom is dit goed dat Wilma so streng (*strict*) met Lucky is?

(1)

- 1.10 Hoe help die skrywer jou om te verstaan dat Lucky nie op die perdeplaas wou wees nie?

(1)

EN

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS B

LUCKY:	... Ek en my simpel groot bek. Ek skree my stupiditeit uit met 'n boom box sodat almal kan hoor ek is net 'n perdedrol. (<i>Binki wil hom simpatiek aanraak, maar hy deins weg van haar.</i>)	
BINKI:	Stoppit! Ek word nie aan gevat nie. Nie deur jou soort nie. Skies. Ek wou maar net – (<i>Sy draai verleë weg en maak of sy iets in die stoorkamer soek.</i>)	5
LUCKY:	Skies, Binki.	
BINKI:	Ek moes nie – ek weet nie wat nie.	
LUCKY:	Ek laaik myself nie altyd nie.	
BINKI:	(<i>Paaie.</i>) Dis oukei.	10
LUCKY:	Nee, dit is nie! Ek het die hele week aan jou gedink. Jy sal nie aan my vat as jy weet hoekom ek hier is nie.	
BINKI:	Waarom sal ek nie?	
LUCKY:	Want jy hardloop vlamme in om 'n bleddie brak te red. Ek en jy leef in verskillende wêrelde ... Jou huis het afgebrand, ... , maar my hele lewe brand elke dag so bietjies-bietjies af.	15

1.11 Noem TWEE redes waarom Binki by Wilma op die plaas gebly het. (2)

1.12 VOLTOOI die volgende sinne. Skryf net die vraagnommers (1.12.1 tot 1.12.4) en die antwoord neer.

1.12.1 Wilma het vir Lucky vertel wat met haar perd, ... (die perd se naam), gebeur het. (1)

1.12.2 Wilma het die aand van die ongeluk baie gedrink. Lucky het haar daarom 'n ... genoem. (1)

1.12.3 Lucky het ... maande by Wilma gewerk. (1)

1.12.4 Binki het haar matriek deur ... gedoen. (1)

1.13 VOLTOOI die volgende sin deur 'n woord(e) in die lys hieronder te gebruik. Skryf net die vraagnommer (1.13) en die antwoord neer.

'n vergelyking;	personifikasie;	'n metafoor
-----------------	-----------------	-------------

"Ek skree my stupiditeit uit met 'n boom box sodat almal kan hoor **ek is net 'n perdedrol.**" (Reël 1 en 2) Dit is 'n voorbeeld van ... (1)

1.14 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die vraagnommer (1.14) en die letter (A–D) neer.

"... maar my hele lewe **brand elke dag so bietjies-bietjies af.**" (Reël 15 en 16) Dit beteken dat ...

- A 'n deel van Lucky-hulle se huis ook afgebrand het.
- B Lucky en die mense in sy lewe baie probleme het.
- C die mense in Lucky se omgewing elke dag vuur maak.
- D daar elke dag huise in Lucky se omgewing afgebrand het. (1)

- 1.15 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies. Skryf net die vraagnommers (1.15.1 en 1.15.2) en die antwoord neer.

In reël 1 tot 4 is Lucky se toon teenoor Binki (1.15.1) (onvriendelik/vriendelik). In reël 7 tot 11 verander sy toon, want hy het (1.15.2) (besef dit was onregverdig om so met Binki te praat/gedink dit was eintlik Wilma se skuld).

(2)

- 1.16 Waarom het Binki bloese met lang moue gedra?

(1)

- 1.17 Lucky het Binki se bloes opsetlik (*on purpose*) geskeur.

Gee 'n feit uit die verhaal om te motiveer waarom die stelling ONWAAR is.

(1)

- 1.18 Die lewe op die plaas was teen die einde goed vir Binki en Lucky.

Kies die inligting uit KOLOM B wat by die gebeure in KOLOM A pas. Skryf net die vraagnommers (1.18.1 tot 1.18.4) en die letter (A–E) neer.

KOLOM A		KOLOM B	
1.18.1	Lucky het vir Kaizer gesê hy was jammer oor wat hy gedoen het.	A	Binki aanvaar (<i>accept</i>) die situasie met haar ma.
1.18.2	Binki het weer vir Lucky die foto's van Dukie op haar foon gewys.	B	Binki is nie meer so bang vir die perde nie.
1.18.3	Binki het die langnaweek op die plaas gebly.	C	Lady Jane en Kaizer doen wat Lucky vir hulle vra.
1.18.4	Lucky het geleer om mooi met die perde te praat.	D	Kaizer aanvaar Lucky se verskoning.
		E	Lucky verander sy kontaknaam na "Extra Lucky".

(4 x 1)

(4)

- 1.19 Waarom was dit goed vir Lucky dat Binki haar storie vir hom vertel het?

(1)

- 1.20 Waarom was dit goed vir Wilma dat sy vir Lucky die kans gegee het om op die plaas te werk?

(1)

- 1.21 Waarom is dit vir jou lekker om te weet dat Binki se lewe aan die einde van die drama verander het?

(1)

- 1.22 Waarom kan 'n mens sê dat die slot goed by die drama pas?

(1)

TOTAAL AFDELING A: 40

AFDELING B: KORTVERHALE**VRAAG 2: FEESMAAL – EA Swanepoel**

Beantwoord die vrae oor AL TWEE verhale.

VERHAAL A: "TWEE GESIGTE" – Elise Muller
EN

VERHAAL B: "OM LAASTE TE KAN LAG" – Chris Barnard

VERHAAL A: "TWEE GESIGTE" – Elise Muller

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS C

"Af!" kom die stem dig agter haar oor. "Komaan, gou nou! Af!"

Daar is 'n grasper wat kom en verbygaan; 'n kol wit sand, en dit ook gaan verby, stadiger as die grasper.

"Spring!"

Sy spring heeltemal verkeerd teen die beweging van die mallemeule in, sodat die 5
vaart haar omruk en sy met wyd gespreide arms op die kweek te lande kom. Die
wêreld draai om haar. Die mallemeule ry weer vinniger; die musiek dreun harder, en
toe sy opkyk, galop die houtperdjies in gelid teen die blou lug bokant haar verby. Nog
duiselig en verslae staan sy op en loop.

Rinatjie sit woordeloos teen die kweekwal. Dis die ene verwarring in haar kop. Die 10
vreugde van die eerste rit op die mallemeule lê vertroebel in die ontsteltenis wat haar
nou beet het. 'n Oomblik, net 'n oomblik gelede, het sy uitgelate langs Rosa gesit met
haar hande jubelend inmekaar geslaan.

2.1 "Komaan, gou nou! Af!" (Reël 1)

2.1.1 Met wie praat die "stem" hier? (1)

2.1.2 Waar is hulle? (1)

2.1.3 Waarom was Rinatjie so gelukkig ná haar rit? (1)

2.1.4 Wat het Rinatjie met haar ander twee vyftigsente gedoen nadat sy
net een keer gery het? (1)

2.2 Skryf die volgende sin oor en verander die onderstreepte deel om die stelling
WAAR te maak.

Katrien het haar twee hande nerfaf geval toe sy van die mallemeule
afgespring het. (1)

- 2.3 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies. Skryf net die vraagnommers (2.3.1 en 2.3.2) en die antwoord neer.

Toe die kaartjiesverkoper Rinatjie en Rosa op die mallemeule getel het, het Rinatjie gedink hy was (2.3.1) (gaaf/kwaai). Nadat Rinatjie gesien het wat hy met Katrien gedoen het, was sy (2.3.2) (baie tevrede/bang vir hom).

(2)

- 2.4 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die vraagnommer (2.4) en die letter (A–D) neer.

"Rinatjie **sit woordeloos** teen die kweekwal," in reël 10 sê vir ons dat ...

- A Rinatjie te geskok was om iets te sê.
- B ander mense nie kon hoor wat Rinatjie sê nie.
- C Rinatjie bang was die ander mense lag vir haar.
- D daar niemand was met wie Rinatjie kon praat nie.

(1)

- 2.5 Die karakters se woorde sê vir ons hoe die karakters voel.

Kies die emosie uit KOLOM B wat by die karakter se woorde in KOLOM A pas. Skryf net die vraagnommers (2.5.1 tot 2.5.4) en die letter (A–E) neer.

KOLOM A		KOLOM B	
2.5.1	"... jy vra nie meer geld nie – nie vir my nie en ook nie vir Mamma nie."	A	Die kaartjiesverkoper het almal nie dieselfde behandel nie.
2.5.2	"Dis 'n rand vir jou."	B	Rosa was lelik met Katrien.
2.5.3	"Jy kan mos sommer sien dat sy groot is ..."	C	Rinatjie se pa wou haar leer om mooi met geld te werk.
2.5.4	"Ek wil nooit weer ry nie!"	D	Katrien was opgewonde.
		E	Rinatjie was hartseer oor die dinge wat gebeur het.

(4 x 1)

(4)

- 2.6 Skryf die volgende gebeure onder mekaar oor in die korrekte VOLGORDE soos wat dit in die verhaal gebeur.

- Rinatjie het op 'n perdjie gery.
- Rinatjie het huilend huis toe gaan.
- Rinatjie se ouers het gesê sy mag mallemeule toe gaan.
- Rinatjie het geskrik vir die dinge wat die kaartjiesverkoper gedoen het.

(4)

- 2.7 Waarom was dit reg van Katrien om vir die kaartjiesverkoper te sê dat sy 'n kind is?

(1)

- 2.8 Waarom was dit verkeerd van die kaartjiesverkoper om Katrien te dwing om van die mallemeule af te spring? (1)
- 2.9 Watter les oor selfsugtigheid het jy by Rosa geleer? (1)
- 2.10 Waarom kan 'n mens sê dat die slot goed by die verhaal pas? (1)

EN**VERHAAL B: "OM LAASTE TE KAN LAG" – Chris Barnard**

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS D

... Die messe was geslyp, daardie stukkende stoel was reggemaak, die agter deur wat altyd so moeilik toegemaak het, kon weer sluit, die skarniere het nie meer gepiep nie, en die buitekamer se dak sou nie meer lek nie.

Oom Apie was nie lui nie. En ook nie betroubaar nie. 'n Afspraak moes jy nooit met hom maak nie; hy kon oornag van plan verander. En sy stories moes jy met 'n knippie 5 sout neem; hy had 'n vrugbare verbeelding.

Maar lag sou jy wel as hy in die geselskap is. Want al sy stories was snaaks, al het hy nie self so gedink nie.

Hy was kort van postuur en nogal geset en baie bles en bokant sy haakneus het 'n draadraambриллетjie sy ruie wenkbroue uit sy ondeunde oë gehou. En daardie oë, ja – 10 hulle was altyd wakker en op soek na iets: 'n situasie om uit te buit, ...

- 2.11 VOLTOOI die volgende sinne. Skryf net die vraagnommers (2.11.1 tot 2.11.4) en die antwoord neer.
- 2.11.1 Oom Apie het nie 'n vaste blyplek gehad nie, want hy het nooit ... (1)
nie.
- 2.11.2 Oom Apie het baie ... gehad en was oral welkom. (1)
- 2.11.3 Oom Apie het baie gestap; daarom het hy nooit ... geword nie. (1)
- 2.11.4 Almal het gewonder waar Oom Apie sy ... gekry het, want hy was (1)
altyd skoon en netjies aangetrek.
- 2.12 VOLTOOI die volgende sin deur 'n woord(e) in die lys hieronder te gebruik. Skryf net die vraagnommer (2.12) en die antwoord neer.
'n metafoor;	klanknabootsing;	kontras
- "die skarniere het **nie meer gepiep nie**, ..." in reël 2 is 'n voorbeeld van ... (1)
- 2.13 Waarom het oom Apie baie keer nie geld gekry vir die werkies wat hy gedoen het nie? (1)

2.14 Gee TWEE redes waarom oom Apie 'n stoel met hom saamgedra het. (2)

2.15 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die vraagnommer (2.15) en die letter (A–D) neer.

"En sy stories moes jy **met 'n knippie sout neem**; ..." (Reël 5 en 6). Dit beteken dat oom Apie ...

- A verskillende stories vertel het.
- B altyd die waarheid gepraat het.
- C stories vertel het wat nie altyd heeltemal waar was nie.
- D stories vertel het waarvan die tannies nie gehou het nie. (1)

2.16 Almal het van oom Apie gehou.

Kies die inligting uit KOLOM B wat by die gebeure in KOLOM A pas. Skryf net die vraagnommers (2.16.1 tot 2.16.4) en die letter (A–E) neer.

KOLOM A		KOLOM B	
2.16.1	Oom Apie was baie anders as die ander mense in sy familie.	A	Aan die begin van elke maand het hy sewe klein spoelklippies ingesluk.
2.16.2	Oom Apie het geglo hy moet sy maag gereeld skoonhou.	B	Oom Apie het homself uit die krisis met sy jeugliefde gekry.
2.16.3	Oom Apie se jeugliefde het 'n skatryk man verkies.	C	Oom Apie het altyd geskud van die lag vir sy eie grappe.
2.16.4	Oom Apie is in sy slaap oorlede.	D	Oom Apie het niks van geld gehou nie.
		E	Die kontrei se mense het baie gepraat oor al die snaakse dinge wat oom Apie gedoen het.

(4 x 1) (4)

2.17 Oom Apie se jeugliefde was twintig jaar lank met die boer getroud.

Gee 'n feit uit die verhaal om te motiveer waarom die stelling ONWAAR is. (1)

2.18 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies. Skryf net die vraagnommers (2.18.1 en 2.18.2) en die antwoord neer.

Aan die einde van hierdie verhaal is die toon (2.18.1) (vroliek/ernstig), want ons lees van oom Apie se begrafnis. Tog het almal geweet dat oom Apie (2.18.2) (dit so wou hê/nog nie gereed was om te sterf nie). (2)

- 2.19 Waarom kan 'n mens verstaan dat oom Apie sy lewe as 'n swerwer (*drifter*)
 geniet het? (1)
- 2.20 Waarom was dit nie goed vir oom Apie dat hy al sy geheime vir sy jeugliefde
 vertel het nie? (1)
- 2.21 Waarom kan jy respek hê vir die goeie verhouding tussen oom Apie en die
 verteller se ouers? (1)
- 2.22 Hoe help die skrywer jou om te verstaan dat oom Apie anders was? (1)

TOTAAL AFDELING B: 40
GROOTTOTAAL: 40